

Tantárgyi tematika, követelmények – Nappali tagozat
Környezetjog 1 előadás

2024/2025. tavaszi félév

1) Előadás időpontja, helyszíne:

Szerda 10:00-12:00, tantermi óra

IX. előadó

2) A kurzus célja, elsajátítandó kompetenciák

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a környezetjog hazai, Európai Unió joganyagának általános részéhez tartozó főbb szabályait, szereplőit, tendenciát, fejlődésének mozgatórugóit és a jogterület előtt álló főbb kihívásokat.

A kurzus nagy hangsúllyal mutatja be az egyes jogterületekbe beszivárgó környezetjogi követelményeket, így a közigazgatási szabályozási módszereken túl tárgyalja a polgári jog, a büntetőjog, az alkotmányjog, a nemzetközi emberi jogok területén felmerülő környezetjogi kérdéseket, szabályozási eszközöket is. A kurzus során szintén kiemelt figyelmet kap a hazai környezetjogi szabályozás közel 90%-áért felelős Európai Unió joganyag. A kurzus áttekinti a Magyarország által vállalt nemzetközi jogi és uniós kötelezettségek végrehajtásának főbb hazai szabályait. A kurzus célja az is, hogy alapokat nyújtson a Környezetjog 2 – Különös rész tantárgy elsajátításához.

A kurzus bemutatja a környezetjog interdiszciplináris jellegét és kitekintést ad a környezetjogi szabályozás mögött meghúzódó környezeti kihívásokról, és az azokat vizsgáló társtudományok (különösen a természettudomány, környezetgazdaságtan) néhány kapcsolódó kérdéséről. A kurzus célja annak áttekintése, hogy az állami és gazdasági szereplők valamint a társadalom tagjai milyen kötelezettségekkel (illetve jogokkal) bírnak a környezet védelme érdekében.

A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatóknak számot kell adniuk arról, hogy a jogterület főbb jogintézményeit ismerik, alkalmazni tudják azokat, egy-egy környezetjogi kérdésre irányadó főbb joganyagot képesek beazonosítani, az alapfogalmakat tudják helyesen használni, konkrét jogi probléma megoldása érdekében alkalmazni. A kurzus végére a hallgatóknak tudniuk kell azonosítani egy-egy környezetjogi probléma megoldására nyitva álló eljárásokat, intézményeket és jogorvoslati lehetőségeket. Elsajátítandó kompetencia a környezetjog szabályozási módszereinek ismerete, az egyes megoldások előnyeinek és hátrányainak ismerete. Ezen túl szükséges az egyes állami és nem állami szereplők, intézmények ismerete és a környezetjogi szabályok alkalmazásában illetve kikényszerítésében betöltött szerepük megfelelő ismerete.

A kurzus tananyaga épít közigazgatási jogi, polgári jogi, büntetőjogi alapvető ismeretekre, valamint kiegészíti a Nemzetközi jog 2. és az Európai Közjog és Politika 2. tantárgyak környezetjogi és uniós környezetpolitikai ismereteit. Ahol e tantárgy teljesítéséhez szükséges, ott a legfontosabb jogintézményeket ismétlésképpen e kurzus is áttekinti a vonatkozó tananyag teljes megismétlése nélkül.

3) Előadások tematikái (téma, oktató, időpont)

1. A környezetjog tárgya, szereplői, fejlődése, alapelvei (Sulyok Katalin, február 12.)
2. A környezeti problémák tudományos és közgazdaságtani szemszögből, a környezetjog interdiszciplináris jellege (Sulyok Katalin, február 19.)
3. A környezet alkotmányos védelme, az egészséges környezethez való jog, a strasbourgi bíróság környezeti gyakorlata (Sulyok Katalin, február 26.)
4. A környezet közigazgatási jogi védelme: államigazgatási és önkormányzati feladatok (Rozsnyai Krisztina, március 5.)
5. A környezet közigazgatási jogi védelme 2: perjog (Bencsik András, március 12.)
6. A környezetjogi engedélyezési eljárások, a KHV eljárás (Bögös Fruzsina (Kúria), március 19.) **2 pont**
7. A közigazgatási felelősség a környezetjogban (Bögös Fruzsina (Kúria), március 26.)
8. A környezeti demokrácia eszközei (Aarhusi Egyezmény gyakorlata) (Bögös Fruzsina (Kúria), április 2.)
9. A környezetjog büntetőjogi eszközei, az ügyészség környezetvédelmi tevékenysége, különös tekintettel az állatvédelemre (Teszár László (Legfőbb Ügyészség), április 9.)

TAVASZI SZÜNET (április 16.)

10. Klímaváltozás elleni küzdelem nemzetközi és uniós jogi keretei (Sulyok Katalin, április 23.)
11. A karbonsemleges átállás hazai előrehaladása, szakpolitikai kihívások Magyarországon és az Unióban (Huszár András (Green Policy Center), április 30.)
12. Fenntarthatósági kötelezettségek a vállalati szférában (Martinez-Zemplén Anna (E-ON), május 7.) **2 pont**
13. **MEGAJÁNLOTT JEGYRE JOGOSÍTÓ ZH (május 14.): Csak azok a hallgatók írhatják meg, akik teljesítik a zh megírásának feltételeit**

4) A ZH-ra bocsátás feltételei

A zárthelyi dolgozatot azok a hallgatók írhatják meg, akik a félév során a tantermi előadás látogatásával legalább 7 pontot szereznek. A jelenlétet az óra végén aláírt jelenléti íven kell igazolni. Főszabály szerint minden előadás 1 pontot ér, kivéve a fenti tematikában 2 ponttal jelzett előadások.

A zárthelyi dolgozat tantermi online (Moodle) tesztsor. Elégtelenen kívül minden más érdemjegy megajánlásra kerül.

5) Kollokvium

Akik nem szereztek érdemjegyet a megajánlott jegyes zárthelyi dolgozaton, azok tantermi online írásbeli vizsgát írnak. A Moodle vizsga feleletválasztós, igaz-hamis, párosítás feladatokból áll majd. A rendes vizsgaidőszakban 2 írásbeli vizsganap lesz, és egy írásbeli UV lehetőség.

6) A kurzus tananyaga

A kurzus kötelező tananyaga:

- a tantermi előadáson elhangzottak, amelyek a Panopto rendszerben utólag is elérhetőek. Az előadás diasorai a Moodle-ben megtalálhatók.
- A Moodle felületére feltett további kötelező olvasmányok: jogszabályi kivonatok, tanulmányok
- Sulyok Katalin: A természettudomány szerepe a bírói érvelésben, Eötvös Kiadó (2022), 2. fejezet (a fejezet a Moodle-on elektronikusan is megtalálható, fizikai példány a Kari Könyvtárban található)

A kurzus ajánlott irodalma: Bándi Gyula (szerk.): Környezetjog (Szent István Kiadó, 2022), amely a Kari Könyvtárban megtalálható

7) Kérdések, kapcsolat

Amennyiben a kurzus tananyagával kapcsolatban kérdésük merül fel, keressenek a félév során a sulyok.katalin@ajk.elte.hu emailcímen.

Dr. Sulyok Katalin LL.M. (Harvard)
habilitált egyetemi docens